

Sixirraydii Dhegdheer

-Sheeko ka timid Soomaaliya

Heksen Dhegdheer

- En fortelling fra Somalia

Beribaa waxaa jiray labo ilmood oo dhex maray keyn weyn oo la yaab leh oo ku taalay Soomaaliya.

Det var en gang to barn som gikk gjennom en stor og magisk skog i Somalia.

«iska ilaaliya sixirraydii Dhegdheer taas oo leh dhego dhaadheer!» ayey dhaheen dadkii waaweynaa. «Haa, waa iska ilaalinaynaa sixirraydii Dhegdheer» ayey dhaheen caruurtii.

«Pass dere for heksen Dhegdheer med de lange ørene!» sa de voksne. «Ja, vi skal passe oss for heksen Dhegdheer,» sa barna.

Gacmaha ayey iska qabsadeen oo keyntii ayey aad gudaha ugu sii galeen.

De leide hverandre og gikk dypere inn i skogen.

Si lama filaan ah ayey u yimaadeen iftiin keynta dhexdeeda ah. Halkaas dab ayaa ka baxayey. Dabka dhiniciisa waxaa taagnaa naag dheer oo shaal weyn uu madaxa uga duubnaa.

Plutselig kom de til en lysning i skogen. Der brant det et bål. Ved bålet satt en høy dame med et stort sjal rundt hodet.

Caruurtii waa ay
fariisteen, oo naagtii waxa
ay bilowday in ay
sheekayso.

Barna satt seg ned, og
damen begynte å
fortelle:

Waxa ay tiri: «Sheeko Sheeko! Sheeko xariir!» Haa waxaan doonaynaa inaan sheeko dhegaysano, ayey dhaheen caruurtii. « I dhegaysta caruurtaydiyeey,» ayey tiri naagtii. Beribaa waxaa jiray hooyo iyo aabo la noolaa wiilkoodii yaraa oo ay jeclaayeen. Laakiin maalin ayey hooyadii iyo aabihii bilaabeen in ay doodaan...

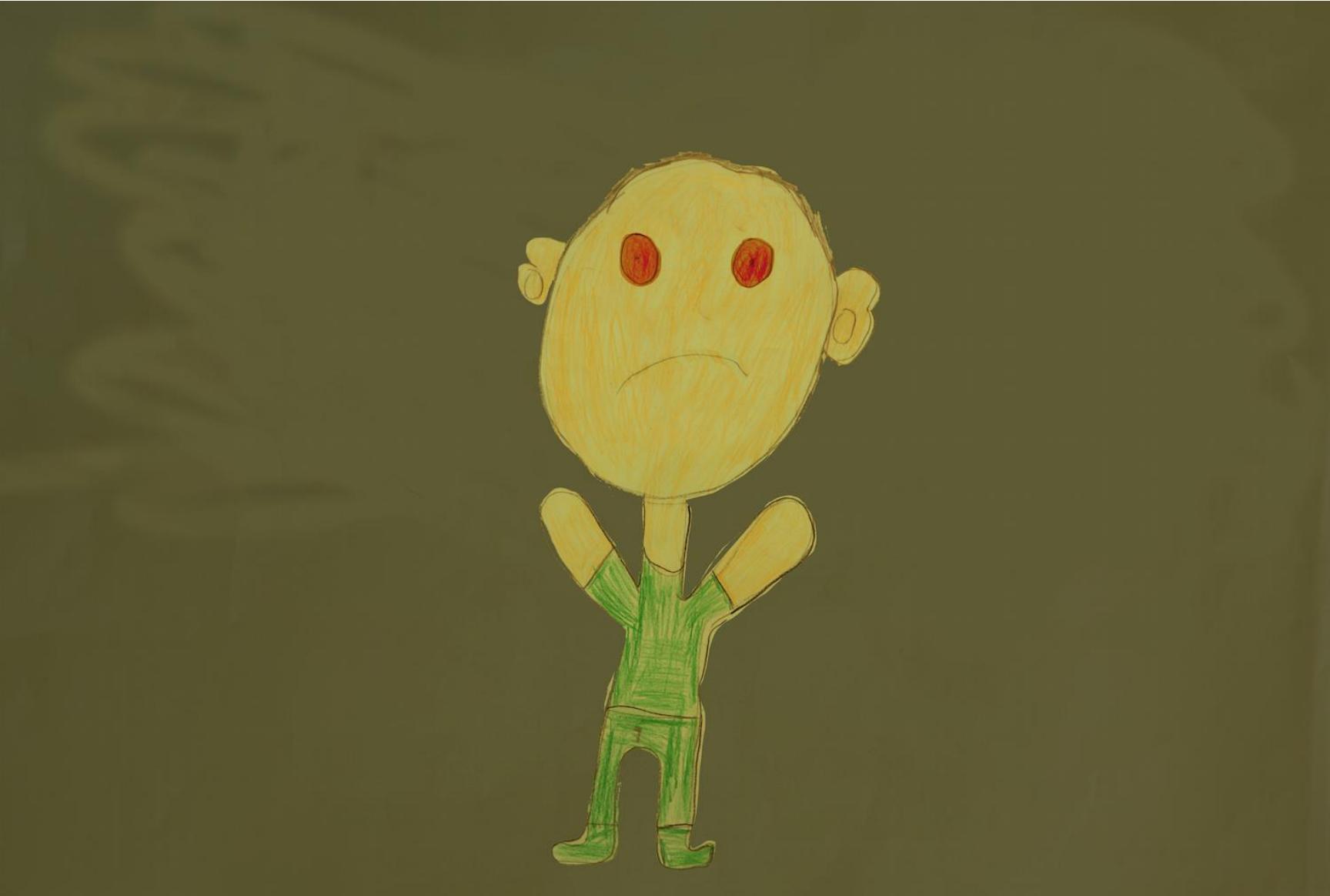
Hun sa: «Sheko skeko! Sheko harir!» Ja vi vil høre en fortelling, sa barna. «Hør her mine barn,» sa damen. Det var en gang en mamma og en pappa som bodde sammen med den kjære lille gutten sin. Men en dag begynte mamma og pappa å krangle ...

«Maya» ayey tiri hooyadii, «Maya, maya, maya!» ayey ku qeylisay hooyadii «Maya, marnaba iyo waligeed!»

«Nei!» sa mamma, «Nei, nei, nei!» ropte mamma. «Nei niks og aldri!»

«Aabe ma iska tegayaa?» Wiilkii ayaa weydiiyey

«Skal pappa dra sin vei?» spurte gutten.

«Haa, haddii uu tago sidoo kale ayaan annaguna sameynaynaa. Labo waa ciyaari karaan ciyaartan!» ayey tiri hooyadii. Wiilkii yaraa gacanta qabatay oo ay la tagtay.

«Ja, hvis han drar så gjør vi det også. To kan leke den leken!» sa mamma. Hun tok den lille gutten i hånda og dro ut.

Waa socdeen oo socdeen oo socdeen, ilaa qoraxdii ay bilowdo in ay dhacdo. Markaas ayaa wiilkii yiri: «Hooyo, intaan ka dheer ma socon karo».

De gikk og de gikk og de gikk, helt til solen begynte å gå ned. Da sa gutten: «Mamma, jeg orker ikke å gå lenger».

Naag waayeel ah ayaa ka hor timid. Wixa
ay tiri: : «Maalin wanaagsan, maalin
wanaagsan!» oo waxa ay ugu gacan
haatisay in ay soo galaan qol weyn oo aad
u qurxan.

En gammel dame kom gående mot
dem.
Hun sa: «God dag, god dag!» og vinket
hun dem inn i ett stort og staselig
rom.

Qolka waxaa dhexyaalay weel wayn oo ay ku jiraan cunto macaan iyo casiir leh.

Der var det et stort fat med søt og saftig mat.

Wiilkii indhiisiisii waaweynaa ayuu ku fiiriyeey daaqada banaankeeda.

Gutten glodde ut av vinduet med store øyne.

Naagtii da'da ahayd waxa ay iska
qaaday shaashkii oo waxaa
dibada u soo dhacay dhegaheedii
dhaadheeraa oo soo gaaray ilaa
garbaha.

Waxa ay ku orodday hareerihii
dabka oo ku heestay:

Den gamle damen tok av seg
hodeplagget og ut falt det to
lange, lange ører som rakk
henne helt ned til skuldrene.
Hun sprang rundt bålet og
sang:

«Dadka baqaya waa unto xun. Laakiin dadka faraxsan ayaa saxanka dushiisa ku fiican!»

«Skremte folk er dårlig mat. Men lykkelig folk er god på fat!»

«Maya, fiiri dhegaheeda dhaadheer, tani waa sixirraydii Dhegdheer!

«Nei, se på de lange ørene, det er heksen Dhegdheer!

Kaalay wiilkaygiyoow!» ayey tiri
hooyadii oo wiilkii yaraa ayaa
dhabarka ku qaaday, xoog ayey u
diyaarsatay oo ay ku orodday
mugdigii.

Kom gutten min!» sa moren
og løftet den lille gutten opp
på ryggen, bant han fast og
løp ut i mørket.

Waxa ay maqashay gadaashooda sixirraydii Dhegdheer oo ku heesaysa. «Dadka baqaya waa cunto xun. Laakiin dadka faraxsan ayaa saxanka dushiisa ku fiican!» Hooyadii si aysan waligeed u ordin ayey u oroddan.

Hun hørte heksen Dhegdheer bak seg som sang «Skremte folk er dårlig mat. Men lykkelig folk er god på fat!»

Mammaen løp som hun aldri hadde løpt før.

Si lama filaan ah ayey ku timid wabi, laakiin iyadu ma dabaalan karin.

Laakiin halkaas, iftiinka dayaxa, waxay maqashay cod, cod ay si aad u fiican ay u garanayso: «Faadumo, wiilka soo tuur!»

Plutselig kom hun til en elv, men hun kunne ikke svømme. Men der, i måneskinnet hørte hun en stemme, en stemme som hun kjente så uendelig godt igjen: «Fatima, kast gutten over!»

Wiilkii yaraa ayey wabiga ku tuurtay, markay Dhegdheer qoorta uga neefsatay ayey laba kaclaysay oo wabigii ku boodday oo ay ku dhacday gacmihii ninkeedii gacaliyaha ahaa.

Hun kastet den lille gutten over elven, og i det Dhegdheer pustet henne i nakken tok hun sats og hoppet over elven og inn i armene på sin kjære mann.

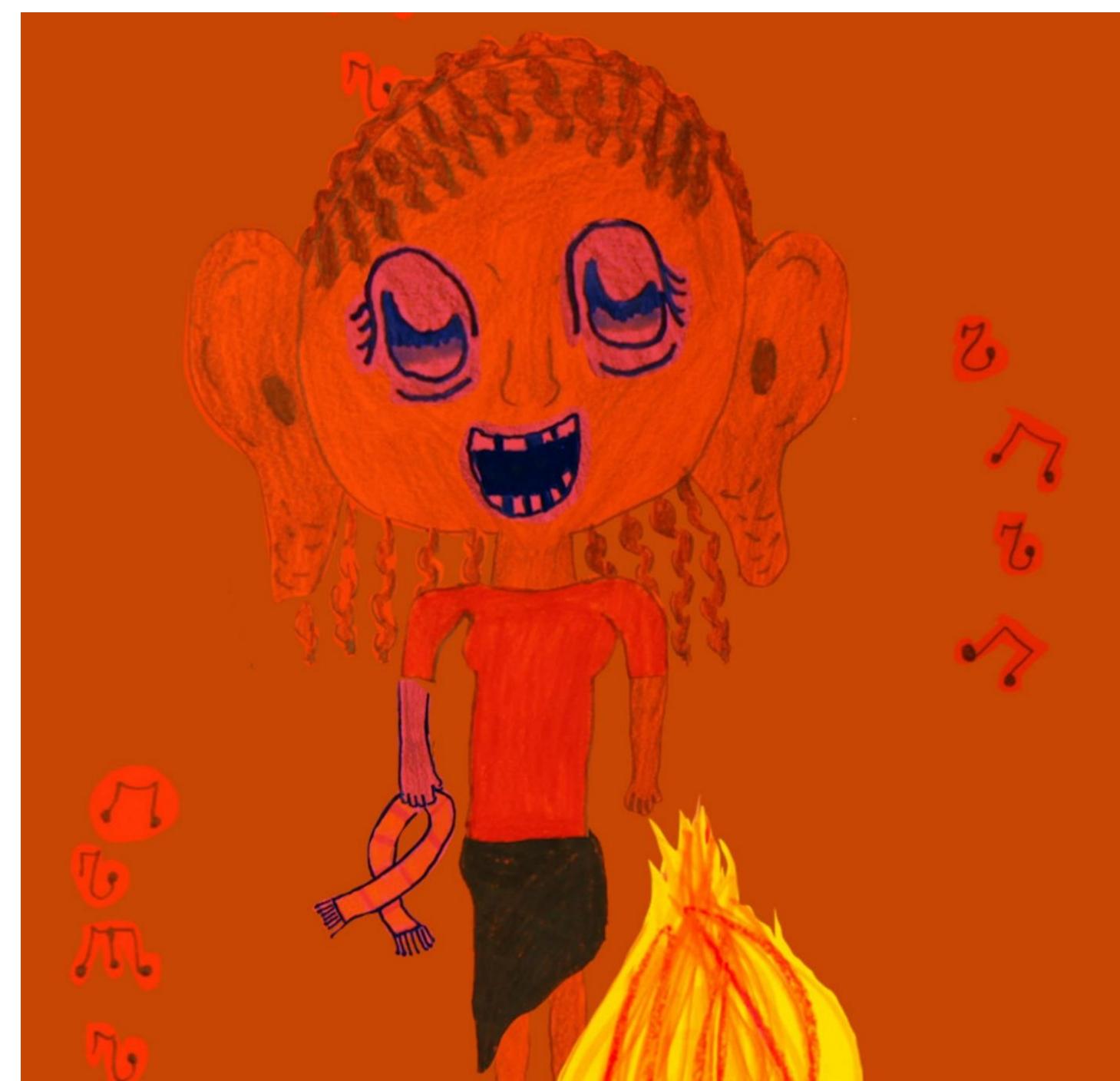
Markii uu labadoodii hab siiyey, ayaa waxa ay tiri:
«Ninkeygiyoow ma runbaa? Ma karto in dhegdheer
ay biyaha ka gudubto, adiga ayaa mahadsan oo
amaanan!»

I det han omfavnet dem begge to, sa hun:
«Er det sant mannen min? klarer ikke Dhegdheer,
å gå over vann, takk og pris!»

Labadii caruur oo fadhiyey oo
dhegaystay sheekada waa ay
sacbiyeen oo qosleen!
«Sheekhadu xiise badanaa!»
ayey yiraahdeen caruurtii.

De to barna som satt og
hørte historien klappet og
lo!
«For en spennende
historie!» sa barna.

«Haa» ayey tiri naagtii oo iska siibtay masarkeedii.

Markaas ayaa waxaa soo dhacay, labo dhego oo dhaadheer.

Naagtii waxay ku heestay «Dadka baqaya waa cunto xun. Laakiin dadka faraxsan ayaa saxanka dushiisa ku fiican!»

Sidaas ayey sheekadu ku idlaatay!

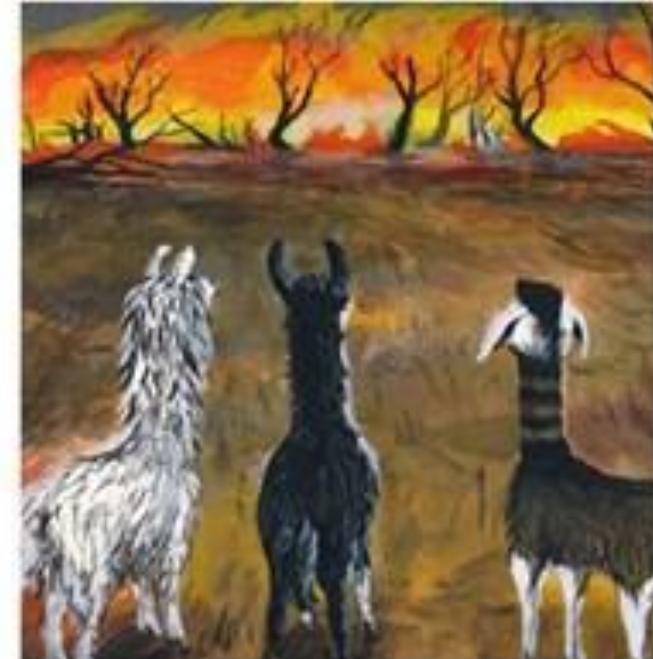
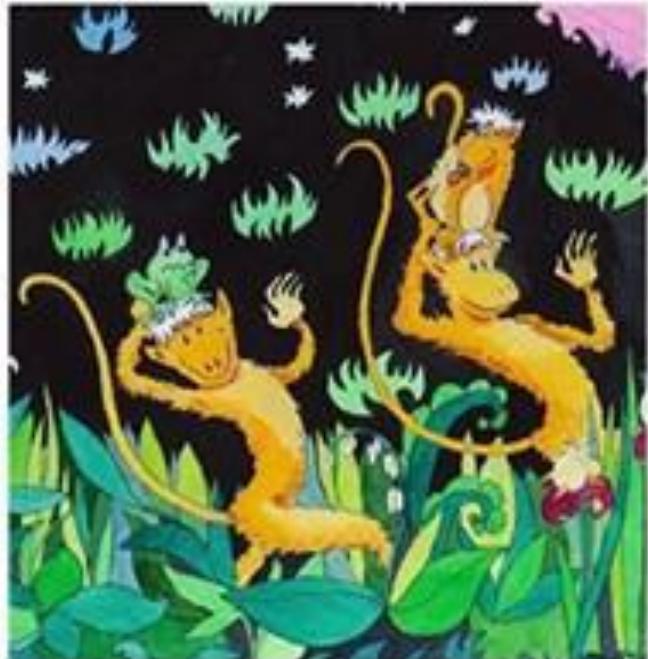
«Ja», sa damen og tok av seg hodeplagget.

Da datt det ned, to lange, lange ører.

Damen sang «Skremte folk er dårlig mat.

Men lykkelig folk er god på fat!»

Snipp snapp snute, så var eventyret ute!

Animatør: Mats Grorud

Se flere fortellinger på morsmal.no